

**การพัฒนารูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย
โดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔**

**Development of a Model Thai Teaching by Creative
Writing Using the Strategy of Scaffolding with Writing
Experience for 4th Grade Students**

ประเทือง กาอามาตย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) การพัฒนารูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย โดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียน และ ๒) การยืนยันประสิทธิผลการใช้รูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียน เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) แบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น ๒ ระยะคือ ๑) พัฒนาและหาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูที่สอนภาษาไทย จำนวน ๔๐ คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๖๙ คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) นักเรียนโรงเรียนบ้านโสกยาง จำนวน ๑๑ คน และนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านหนองทุ่ม จำนวน ๑๘ คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ ๑ ได้แก่ แบบสอบถามครูแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๓๐ ข้อ และระยะที่ ๒ การยืนยันประสิทธิผลการใช้รูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. รูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ

* นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คือ ๑) หลักการแนวคิดทฤษฎี ๒) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ ๓) เนื้อหา ๔) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ ๕) การวัดและประเมินผล

๒. การยืนยันประสิทธิผลของการทดลองใช้รูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๕ โรงเรียนเมืองวาปีปทุม พบว่า ๑) ค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการสอน มีค่าเท่ากับ ๐.๗๖๘๙ หรือร้อยละ ๗๖.๘๙ ๒) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๕ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และ ๓) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๕ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การยืนยันประสิทธิผลของรูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยในโรงเรียนเมืองวาปีปทุม พบว่า ๑) ค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการสอน มีค่าเท่ากับ ๐.๘๔๑๕ หรือร้อยละ ๘๔.๑๕ ๒) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๖ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.๐๑ และ ๓) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การเขียนเชิงสร้างสรรค์, ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้

Abstract

The research aimed to 1) develop a model Thai teaching by creative writing using the strategy of scaffolding with writing experience for 4th grade students, and 2) confirm the effectiveness of using the model of teaching Thai creative writing using the strategy of scaffolding with writing experience. The research, employing the mixed method, was divided into 2 phases: 1) develop and find the effectiveness of the model of teaching Thai creative writing. The target group comprised 40 Thai teachers, obtained through purposive sampling, 169 4th grade students from the 1st educational quality development network, obtained through cluster sampling, 11 students from Bansokyang school, and 18 students from Bannongtum community school, obtained through purposive sampling. The research instruments in phase 1 consisted of a teacher questionnaire, and a 4-choice test containing 30 questions for the Thai learning strand. Phase 2 dealt with the confirmation of the effectiveness of using the model of teaching creative writing. The research instruments comprised the model of teaching Thai creative writing using the strategy of scaffolding with writing experience, a learning achievement test, and a satis-

faction questionnaire. The analysis of data was to find percentage, the mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.), and t-test (dependent samples) was employed in hypothesis testing.

The results revealed that:

1. The model of teaching Thai creative writing using the strategy of scaffolding with writing experience for 4th grade students that had been developed was composed of 5 components: 1) principles, concepts and theories, 2) objectives of the model, 3) content, 4) learning activity organization, and 5) measurement and evaluation.

2. The confirmation of the effectiveness of the experiment of the model of teaching Thai creative writing using the strategy of scaffolding with writing experience of the students in the 4/5 group of Muangwapipathum school revealed 1) the effectiveness of the model of teaching was 0.7689 or 76.89 percent, 2) the students in the 4/5 group had their post-learning achievement higher than their pre-learning achievement with statistical significance at the level of .01, and 3) The students in the 4/5 group were satisfied with the model of teaching Thai creative writing, on the whole, in the highest level. The confirmation of the effectiveness of the model of teaching Thai creative writing in Muangwapipathum school revealed 1) the effectiveness index of the model of teaching was 0.8451 or 84.51 percent, 2) the students in the 4/6 group were satisfied with the model of teaching, on the whole, in the highest level; in Bansokyang school it was found that 1) the effectiveness index of the model of teaching was 0.7759 or 77.59 percent, 2) the 4th grade students had their post-learning achievement higher than their pre-learning achievement with statistical significance at the level of .01, and 3) the students were satisfied with the model of teaching, on the whole, in the highest level; and in Bannongtum community school it was found that 1) the effectiveness index of the model of teaching was 0.7453 or 74.53 percent, 2) the 4th grade students had their post-learning achievement higher than their pre-learning achievement with statistical significance at the level of .01, and 3) the students were satisfied with the model of teaching, on the whole, in the highest level.

Keywords: Teaching Thai Creative Writing, The Strategy of Scaffolding

๑. บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข^๑ การเขียนเป็นทักษะสำคัญที่ใช้สื่อในสิ่งที่ต้องการสื่อสารของตนผ่านงานเขียน โดยใช้สัญลักษณ์ที่กำหนดรู้ร่วมกันเป็นสื่อกลางของการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน^๒ เพราะมนุษย์เป็นผู้ที่มีสติปัญญา และมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ อยู่เสมอทำให้เกิดพัฒนารูปแบบด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารออกไปอย่างหลากหลายเมื่อต้องการให้การเขียนมีประสิทธิภาพในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวที่เกี่ยวกับการเขียน^๓ และ Hulett^๔ ได้สรุปการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่ต่อเนื่องมาจากความเข้าใจในการอ่านที่ถ่ายทอดเนื้อหา ซึ่งต้อง

อาศัยความสามารถในการคิดเพื่อให้เกิดการเขียนที่เป็นที่เข้าใจได้ดี ประกอบไปด้วย ใจความหลัก รายละเอียด และความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา^๕

ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ครูสังกัดโรงเรียนเมืองวาปีปทุม ได้พบสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของครูและนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านตัวครูผู้สอน ได้แก่ แบบสอบถามประเด็นคำถามประกอบด้วยทักษะภาษาไทยทั้ง ๔ ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ซึ่งสอบถามครูจำนวน ๔๐ คน ที่ทำการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า รายด้านทักษะการฟัง ร้อยละ ๓๙.๕๐ มีความเห็นว่ามีปัญหาระดับมาก และร้อยละ ๔๗.๕๐ จัดความสำคัญของปัญหาในระดับมาก ทักษะการพูดครูร้อยละ ๓๗.๐๘ มีความเห็นว่ามีปัญหาระดับมาก และร้อยละ ๔๕.๐๐ จัดความสำคัญของปัญหาในระดับมาก ทักษะด้านการอ่านครู ร้อยละ ๔๒.๑๔

^๑ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*, (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์แห่งประเทศไทย, ๒๕๕๒), หน้า ๓๐.

^๒ ถวัลย์ มาศจรัส, *นวัตกรรมการศึกษา ชุดแบบฝึกหัด แบบฝึกเสริมทักษะ*, (กรุงเทพมหานคร : ธารอักษร, ๒๕๕๖), หน้า ๒-๔.

^๓ เอมวลี เพิ่มชัย, *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้การสอนตามรูปแบบกระบวนการคิดสร้างสรรค์กับวิธีการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด*, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๓), หน้า ๑.

^๔ Hulett, Joycelin Brown, "Their Grade Writings : Their Relationship with Reading", *Dissertation Abstracts International*, Vol. 47 No. 3 (September 1968) : p. 847.

^๕ กรรณิการ์ พวงเกษม, *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๓), หน้า ๔๕.

มีความเห็นว่า มีปัญหาระดับมาก และร้อยละ ๔๗.๑๔ จัดความสำคัญของปัญหาในระดับมาก และทักษะการเขียนครู ร้อยละ ๓๙.๕๐ มีความเห็นว่า มีปัญหาระดับมากที่สุด และร้อยละ ๓๙.๒๕ จัดความสำคัญของปัญหาในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า การเขียนเรื่องตามจินตนาการและการเขียนสร้างสรรค์ครู ร้อยละ ๗๐.๐๐ มีความเห็นว่า มีปัญหาระดับมากที่สุด และร้อยละ ๖๕.๐๐ จัดระดับความสำคัญของปัญหาในระดับมากที่สุด^๖

ข้อมูลที่พบทำให้ทราบว่าครูที่ทำการสอนภาษาไทยมีความเห็นว่าทักษะที่มีปัญหา มากที่สุด คือ ทักษะการเขียน ครูใช้การสอนโดยไม่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้การสอนแบบบรรยาย ครูขาดสื่อการสอนที่จะส่งเสริมการเขียน ข้อคำถามของครูไม่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดสร้างสรรค์เพราะคำตอบมาจากความรู้และความจำ การวัดและประเมินผลใช้การถามตอบแบบปรนัย นักเรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกฝนการคิดและเขียน ครูมักกำหนดเรื่องให้นักเรียนเขียน ทำให้นักเรียนไม่อยากเขียนและเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเขียนซึ่งสอดคล้องกับอารี พันธมณี^๗

ได้พบว่า การจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนค่อนข้างมีปัญหาและมีอุปสรรค ไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายเท่าที่ควรเนื่องจากนักเรียนมีความเคยชินกับการเรียนที่ต้องตอบคำถามโดยใช้ความรู้ความจำ และลักษณะข้อสอบก็ไม่เอื้อในการคิดและเขียน เพราะเป็นข้อสอบปรนัยเป็นส่วนใหญ่ ทำให้นักเรียนขาดทักษะการคิดและเขียน การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ตามแนวคิดของวิก็อตสกี (Vygotsky)^๘ และ Berk & Winsler^๙ ได้สรุปถึงการเรียนรู้ เป็นความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในขณะทำกิจกรรมและแก้ปัญหาร่วมกัน เป็นวิธีการที่เอื้อให้ผู้เรียนคิด มีความรับผิดชอบ และมีทักษะเพิ่มขึ้น และการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) และพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development : ZPD) จัดเป็นพื้นฐานทางทฤษฎีสำหรับการศึกษาในเรื่องการร่วมมือกันเรียนรู้^{๑๐}

ผลการศึกษาแนวคิดเชิงทฤษฎีและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดเรื่องการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ของวิก็อตสกี

^๖ โรงเรียนเมืองวาปีปทุม, รายงานผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนเมืองวาปีปทุม, (มหาสารคาม : โรงเรียนเมืองวาปีปทุม, ๒๕๕๗), หน้า ๘๒.

^๗ อารี พันธมณี, **ความคิดสร้างสรรค์**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ๑๔๑๒, ๒๕๓๗), หน้า ๖๗.

^๘ Vygotsky, L.S., **Mind is Society : The Development of Higher Psychological Processes** Cambridge, (MA : Harvard University Press, 1978), p. 7.

^๙ Berk, L.E. and Winsler, A., **A Scaffolding Children's Learning : Vygotsky Early Childhood Education**, (Boston : Seven Street Studio, 1995), p. 17.

^{๑๐} ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์, “การใช้แนวคิดเรื่องพื้นที่รอยต่อพัฒนาของไวโกตสกี เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับอุดมศึกษา”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๕๙.

มีความสำคัญกับปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความคิดระดับสูง ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางความคิดและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์การเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการพัฒนารูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๒. เพื่อยืนยันประสิทธิผลการใช้รูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method)^{๑๑} แบ่งออกเป็น ๒ ระยะคือ ระยะที่ ๑ การพัฒนารูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์การเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และระยะ

ที่ ๒ การยืนยันประสิทธิผลการใช้รูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระยะของการวิจัยมีดังนี้

๑. การวิจัยระยะที่ ๑ การพัฒนารูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์การเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑.๑ การวิจัยระยะที่ ๑ กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลพื้นฐานประกอบด้วย ๑) ครูที่ทำการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน ๔๐ คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ๒) และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๖๙ คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

๑.๒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการยกวางแผนและพัฒนาหาประสิทธิผลของรูปแบบการสอน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๕ โรงเรียนเมืองวาปีปทุม จำนวน ๓๕ คน เป็นกลุ่มตัวอย่างทดลองได้รูปแบบการสอน

๒. การวิจัยระยะที่ ๒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยืนยันประสิทธิผลของรูปแบบการสอน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนเมือง

^{๑๑} นาคพล เกินชัย, “วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม : วิธีวิทยาการวิจัยแบบที่สาม”, วารสารวิชาการธรรมศาสตร์, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๙) : หน้า ๓๐๐.

วาปีปทุม จำนวน ๓๖ คน โรงเรียนบ้านโสกยาง จำนวน ๑๑ คน และโรงเรียนชุมชนบ้านหนองทุ่ม จำนวน ๑๘ คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มเป็น กลุ่มตัวอย่างยืนยันประสิทธิภาพรูปแบบการสอน

๔. สรุปผลการวิจัย

๑. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการ สอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้านตัวนักเรียนทักษะที่มี ปัญหามากที่สุด คือ ทักษะด้านการเขียนโดยมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๓๐ จากคะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๐๒ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ๑.๙๖ ด้านครูพบว่า ครูเห็นว่าสภาพการ จัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีปัญหา ๓ ลำดับแรกคือ ทักษะการเขียน ($\bar{x}$ = ๔.๐๔) ทักษะการอ่าน ($\bar{x}$ = ๓.๗๕) และทักษะ การฟัง ($\bar{x}$ = ๓.๖๕) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การ เขียนเรื่องตามจินตนาการและเขียนสร้างสรรค์มี ปัญหาในระดับมากที่สุด

๒. การประเมินร่างต้นแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ ทุกองค์ประกอบมีคะแนนเฉลี่ยทุกด้านเท่ากับ ๓.๙๘ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีแล้วนำมาสังเคราะห์ อย่างเป็นระบบ และได้รับการตรวจสอบและชี้แนะ จากอาจารย์ที่ปรึกษาทุกชั้นตอน จึงทำให้ได้ร่าง ต้นแบบรูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

๓. ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพรูปแบบการสอนนักเรียนร้อยละ

๑๐๐ ในวงจรที่ ๓ มีผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ตาม เกณฑ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และหลังสิ้นสุดการจัด กิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนความสามารถในการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๔. ผลการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อยืนยัน ประสิทธิภาพรูปแบบการสอนแสดงให้เห็นว่า นักเรียนร้อยละ ๑๐๐ ในวงจรที่ ๓ มีผลลัพธ์การ เรียนรู้ได้ตามเกณฑ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ผลการ วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการสอน เขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย โดยใช้ยุทธศาสตร์ การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียน เท่ากับ ๐.๘๔๕๑ แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๔.๕๑ หลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ นักเรียนความสามารถในการเขียนเชิง สร้างสรรค์ภาษาไทยสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .๐๑

๕. อภิปรายผลการวิจัย

๑. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการ สอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้านตัวนักเรียนทักษะที่มี ปัญหามากที่สุด คือ ทักษะด้านการเขียนโดยมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๓๐ ด้านครูพบว่า ครูเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทยที่มีปัญหา ๓ ลำดับแรกคือ ทักษะการเขียน ($\bar{x}$ = ๔.๐๔) ทักษะการอ่าน ($\bar{x}$ = ๓.๗๕) และทักษะการฟัง ($\bar{x}$ = ๓.๖๕) เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า การเขียนเรื่องตามจินตนาการและ เขียนสร้างสรรค์มีปัญหาในระดับมากที่สุดครู

ต้องการพัฒนาในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการเขียนเป็นทักษะหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือสื่อสารใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจและประสบการณ์ของบุคคลด้วยการเขียนเป็นเรื่องราวให้ถูกต้องตามลักษณะตัวอักษรให้เป็นระเบียบ ให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับประทีป แสงเปี่ยมสุข^{๑๒} กล่าวว่าในด้านครู พบว่า ครูขาดความพยายามที่จะค้นคว้าวิธีสอนใหม่ๆ ที่ได้ผล เช่น ขาดการผลิตสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและนักเรียน ขาดแบบฝึกหัดเพื่อฝึกทักษะต่างๆ ครูขาดความถนัดความชำนาญ และจรรยาพร ธรณินทร์ ได้กล่าวว่า การปฏิรูปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยุคใหม่ จึงเน้นให้เกิดการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ และการสร้างสรรค์ โดยการให้ครูลดบทบาทการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยาย หรือยึดครูเป็นศูนย์กลางของความรู้ เป็นการเลือกใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเข้ามาผสมผสาน

๒. การประเมินร่างต้นแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ ทุกองค์ประกอบมีคะแนนเฉลี่ยทุกด้านเท่ากับ ๓.๙๘ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีแล้วนำมาสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ และได้รับการตรวจสอบและชี้แนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาทุกขั้นตอน จึงทำให้ได้ร่างต้นแบบรูปแบบการสอนเขียนเชิง

สร้างสรรค์ภาษาไทยที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

๓. ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพรูปแบบการสอนนักเรียนร้อยละ ๑๐๐ ในวงจรที่ ๓ มีผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และหลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้ผ่านขั้นตอนอย่างเป็นระบบพร้อมทั้งได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ จึงเหมาะสำหรับช่วยในการจัดการเรียนการสอน หรือเป็นแนวทางในการสอนของครูที่จะช่วยให้นักเรียนได้ข้อความรู้ ความคิด ทักษะ ค่านิยม วิธีการคิด และวิธีการแสดงออกในการเรียนรู้ของตนเองให้ง่าย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับทิตินา แคมมณี^{๑๓} การจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างมีระบบระเบียบ มีแบบแผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนในการเรียนการสอนโดยอาศัยวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการหรือแนวคิด

^{๑๒} ประทีป แสงเปี่ยมสุข, “แนวการสร้างแบบฝึกสะกตคำยาก”, *วารสารวิชาการ*, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๑๒๑ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๓๘) : หน้า ๕๓-๕๖.

^{๑๓} ทิตินา แคมมณี, *ศาสตร์การสอน*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๒๑๙-๒๒๐.

ที่ยึดถือ และการวิจัยเชิงปฏิบัติเป็นความพยายามในการหาความรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ด้วยการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ปฏิบัติจริงในบริบทของพื้นที่ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

๔. ผลการวิจัยทดลองเพื่อยืนยันประสิทธิภาพรูปแบบการสอนแสดงให้เห็นว่านักเรียนร้อยละ ๑๐๐ ในวงจรที่ ๓ มีผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียนเท่ากับ ๐.๘๔๕๑ แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๔.๕๑ หลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยโดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียนครูได้นำแนวคิดเรื่องพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) มาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการวิเคราะห์ ZPD ของนักเรียนแล้วจึงเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยตามขั้นตอนการเขียนคือ ขั้นตอนการเขียน ขั้นระหว่างการเขียน และขั้นหลังการเขียน สอดคล้องกับ

Nichols, Lois Mayer^{๑๔} พบว่า คุณภาพของการเขียนเรียบเรียงมีความถูกต้องแม่นยำและไวยากรณ์ และความง่ายในการอ่านนั้นไม่มีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทั้งสองวิธีสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนในสิ่งที่ครูสังเกตเห็นได้

๖. ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการสอนไปใช้

๑.๑ การนำรูปแบบการสอนไปใช้ ครูควรศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมายของ Ausubel ทฤษฎีของ Rumelhart และทฤษฎีของ Vygotsky เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้

๑.๒ ครูควรสอนตามขั้นตอนของรูปแบบการสอนที่ระบุไว้ในรูปแบบการสอน เพราะจะช่วยให้การกระตุ้นนักเรียนให้เข้าใจในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนและร่วมกับครูได้อย่างชัดเจน

๒. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนด้านอื่นๆ เช่น การอ่านเพื่อจับใจความการเขียนเรียงความ เป็นต้น

๒.๒ ควรมีการศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทย โดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

^{๑๔} Nichols, Lois Mayer, “Pencil and Paper Versus Word Processing : A Comparative Study of Creative Writing in the Elementary School”, *Journal of Research on Computing in Education*, Vol. 29 No. 2 (July-December 1996) : pp. 159-166.

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ :

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.**

กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์แห่งประเทศไทย, ๒๕๕๒.

กรรณิการ์ พวงเกษม. **ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๓.

ถวัลย์ มาศจรัส. **นวัตกรรมการศึกษา ชุดแบบฝึกหัด แบบฝึกเสริมทักษะ.** กรุงเทพมหานคร : ธารอักษร, ๒๕๔๖.

ทิตนา แชมมณี. **ศาสตร์การสอน.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

ทิพาพร สุจारी. **การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยการใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์การอ่าน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ.** ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๓.

อารี พันธุ์มณี. **ความคิดสร้างสรรค์.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ๑๔๑๒, ๒๕๓๗.

เอมวลิ เพิ่มชัย. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้การสอนตามรูปแบบกระบวนการคิดสร้างสรรค์กับวิธีการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด.** กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๓.

(๒) วารสาร :

นาคพล เกินชัย. “วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม : วิธีวิทยาการวิจัยแบบที่สาม”. **วารสารวิชาการธรรมศาสตร์,** ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๙).

ประทีป แสงเปี่ยมสุข. “แนวการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก”. **วารสารวิชาการ,** ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๑๒๑ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๓๘).

(๓) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย :

ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์. “การใช้แนวคิดเรื่องพื้นที่รอยต่อพัฒนาของไวโกตสกี เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับอุดมศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาดุษฎีบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๙.

(๔) เอกสารอื่นๆ :

โรงเรียนเมืองวาปีปทุม. **รายงานผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนเมืองวาปีปทุม.** มหาสารคาม : โรงเรียนเมืองวาปีปทุม, ๒๕๕๗.

๒. ภาษาอังกฤษ

(1) Book :

Berk, L.E. and Winsler, A. **A Scaffolding Children's Learning : Vygotsky Early Childhood Education**. Boston : Seven Street Studio, 1995.

Vugtsky, L.S. **Mind is Society : The Development of Higher psychological Processes Cambridge**. MA : Harvard University Press, 1978.

(2) Journal :

Nichols, Lois Mayer. "Pencil and Paper Versus Word Processing : A Comparative Study of Creative Writing in the Elementary School". **Journal of Research on Computing in Education**, Vol. 29 No. 2 (July-December 1996).

Hulett, Joycelin Brown. "Their Grade Writings : Their Relationship with Reading". **Dissertation Abstracts International**, Vol. 47 No. 3 (September 1968).